

Kako smo u godinu dana dokazali jasenovačku masovnu prijevaru?

Pravo pitanje je komu u Hrvatskoj odgovara održavanje ovakvih laži i označavanje Hrvata kao zločinaca

Ono Ju nazivu ustanove JU SP Jasenovac po svemu sudeći znači 'jugoslavenska', a ne 'javna'. Jer ako na popisu žrtava i dalje stoje osobe koje su dokazano stradale u drugim logorima, osobe koje su dokazano žive izašle iz Jasenovca nakon navodnoga stradanja, osobe koje se navode da su stradale u drugome logoru, osobe koje su čak još uvijek žive, onda takva vrsta opstrukcije od strane Uprave Jasenovca nije ništa drugo nego služenje jugoslavenskoj istini

Pišu:
NIKOLA BANIĆ i M. KOIĆ

Mrežni jasenovački popis Javne ustanove spomen-područje (JUSP) Jasenovac masovna je prijevara značajnih razmjera čije su posljedice politička propaganda i nerazumno trošenje državnog novca čime se itekako potkopava i onemogućuje ostvarenje navodnoga cilja spomen-po- koji su objavljeni u posljednjih godinu dana, ali koje je dobro ponoviti i sažeti. Prvi članak o Jasenovcu nakon po-kušaja prošlogodišnje jasenovačke ko- memoracije bio je o poznatim osobama na mrežnom jasenovačkom popisu. Pod poznatim osobama misli se na osobe koje su bile dovoljno utjecajne u svojim djelatnostima da su dospijele u

enciklopedije, leksikone ili druge lako dostupne izvore podataka. Neke od tih pronađenih osoba zaista su stradale u Drugome svjetskom ratu, ali na drugim mjestima, dok su neke rat i preživjele. Osim što se time samo dalje pokazao absurd cijelog sastavljanja popisa navodnih žrtava na temelju komunističkih popisa i knjiga, vidjelo se da autorima popisa naizgled uopće nije bilo stalno do ljudskih sudbina, već su bez nekih jasnih znanstvenih kriterija stavljali na popis bilo kakve podatke koje

Čak je i premijer Andrej Plenković bio na pogrebu navodne dječje jasenovačke žrtve Stanka Nicka. Ne radi se o komediji, već o pretvaranju stvarnosti u farsu. Odete nekome na pogreb, a nemate pojma da su ga ubili ustaše prije 70 godina u Jasenovcu

IN MEMORIAM

Dr. Stanko Nick
1935.-2010.

Umro je sveučilišni profesor i ambasador Republike Hrvatske dr. Stanko Nić, član Sveučilišta za antifašističkih boraca i antifašista i potpredsjednik Svjetsa antifašista Hrvatske.

Pošljeni isprajac dr. Stanka Nića bio je 30. travnja na krematoriju zagrebačkog groblja "Mirogoj". Od njega su se oprostili Andrej Plenković, državni tajnik za europske integracije

u borbi protiv ravnopravnosti i netolerancije, Medunardoane kompanije, član mnogih međunarodnih organizacija, predsjednik Visoke škole za politologiju i međunarodne odnose i diplomaciju, predsjednik Međunarodnog foruma za razumijevanje Hrvatskoj i u inozemstvu "Nikola Šubić Čiočić".

Uz tu dr. Nića

borbi protiv rasizma, anitsemitizma i netolerancije. Bio je predsjednik Međunarodne komisije za rijeku Dunav, u mnogih međunarodnih organizacija, kan Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije u Zagrebu i predavač međunarodnog prava na višekatulteta u Vukovaru i inozemstvu, kao i Vojnom

avatskoj i u inozemstvu, kao i vojnom listu „Nikola Trškić“.

Uz to dr. Nick je objavio je više zařenih studija i članaka u domaćim i stranim časopisima od kojih se posebno ističu i dvije posljednje knjige »Diplomacija, metode i tehnike« i »Diplomatski leksikon«.

Opratajući se od dr. Stanka Nička, predsjednika SABA RH dr. sc. Vesna Čulinović - Konstantinović je rekla da je u Stankovu životu, još jedan sadržaj imao značajnu ulogu. To je njegovo življenje antifašizma, Stanko je od svoje 6. godine, dakle od djetinstva postao antifašist. Odmah po nošenju rasičkih zakona u tzv. NDH, gospa obitelji je izbjegla pogubljenju i je pogodilo brojne članove njihove obitelji.

U partizanima je kao diječak do pobodenja bio s majkom, koja je kao gistra farmacije dala na oslobođenom državnom i svom obol, dok je njegov otac Živojko lječnik, a stariji je brat Natko i dr Pratečić Titovoj bataljuna i 1944. poginuo u borbi protiv njemačkog

Santa na Drvar.
Stanko je bio posebno aktivan u Savske antifašističkih boraca i antifašista u Savske i kao potpredsjednik Saveza antifašista i kao član Medunarodnog oora SABA RH, rekla je dr. sc. Ču-

SPOMEN PODRUČJE		jasenovac		MEMORIAL SITE		1935.-2010.				
POIMENIČNI POPIS ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941-1945 » PREGLED I PRETRAGA POIMENIČNOG POPISA ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941-1945.										
SPOMEN PODRUČJE JASENOVAC	DJEGLATNOST	POIMENIČNI POPIS ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941-1945.	SPOMEN OBLJEŽJA KCL JASENOVAC	KCL JASENOVAC	PITAJU RAS	VJESTI	KONTAKT	INFO	LINKOVI	JAVNA NABAVA
PREGLED I PRETRAGA POIMENIČNOG POPISA ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941.-1945.								PREGLED I PRETRAGA POIMENIČNOG POPISA ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941.-1945. ZAHTJEV ZA ISPIR PODATAKA IZ POIMENIČNOG POPISA ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941.-1945. POPIS KRATIC/AZORA U POIMENIČNOM POPISU ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941-1945.		
STANKO NICK								STANKO NICK		
Ime oca: Godina rođenja: 1935 Mjesto rođenja: VISOKO Općina rođenja: VISOKO Narodnost: ŽIDOV Način smrti: UBIJEN Stradao / Is: OD USTAŠA Godina smrti: 1941 Mjesto stradanja: U LOGORU Logor: JASENOVAC Stratisté: Napomena: LUKIĆ'NICKI=253; ABH-ASUBNR-VS*ROD.U ZAGREBU								Godina smrti: 1941		
Posljednji isprćaj dr. St cka bio je 30. travnja na kre zagrebačkog groblja »Mirog njega su se oprostili Andrej P državni tajnik za europske in										
<< Povratak na listu žrtava										

su uspjeli pronaći samo da bi se popis povećao i stvarali mitovi.

Analizom odavno postojećih i javno dostupnih dokumenata o stradalima na drugim mjestima utvrđene su nove lažne jasenovačke žrtve nakon što ih se pronašlo među popisima žrtava drugih logora od kojih je najpoznatiji Auschwitz, no to nije ništa novo, već samo korištenje starog obrasca. Analizom nekih drugih dokumenata koji su dostupni u hrvatskim arhivima nađeni su podatci o puštanju osoba iz logora s datumima koji slijede nakon onih prema kojima su navodno ubijeni u Jasenovcu – znači ako je netko upućen u Jasenovac, odmah je valjda po logici sastavljača popisa bio ubijen. Ili se samo radi o očajničkim pokušajima povrećanja popisa?

Posebno zanimljiv slučaj bila je obrada popisa žrtava logora Jadovno dostupna na odgovarajućim srpskim mrežnim stranicama. Osim što je pokazano kako se mnoge od navodnih žrtava istodobno vode na popisu žrtava Jadovna i Jasenovca, opet se pokazalo da se prilikom slučajnoga ili namjernoga umnažanja sveukupnih žrtava zbog bahatosti ili nesposobnosti uopće nije pazilo na barem prividnu provjeru i usklađenost podataka jer je tako na mrežnom jasenovačkom popisu i dalje moguće pronaći djeda bivšeg predsjednika Srbije Borisa Tadića, iako se u podacima o njegovom životu navodi da je stradao u Jadovnome, kao što je i sam Tadić opisao za novine. Posebno zanimljivo bilo je pogledati i demografske podatke o istim navodnim žrtvama pronađenim na oba popisa. Analiza ukazuje na određeni profil prema kojem se vjerojatno radi o oružanim pobunjenicima koji su naknadno prikazani kao navodne žrtve.

Svjedočenja u Yad Vashemu protiv Jasenovca

Prema nekim navođenjima izvora, u mrežnom jasenovačkom popisu moglo bi se zaključiti da se djelatnici javne ustanove znaju služiti javno dostupnim digitalnim arhivom Yad Vashema kojemu može pristupiti praktički svatko s vezom prema Internetu. Međutim, da to nije slučaj ili da se opet radi o nekoj vrsti nesposobnosti ili namjerne

opstrukcije, pokazalo se nakon što se išlo automatski usporediti podatke žrtava spomenutih u Yad Vashemu i onih s mrežnog jasenovačkog popisa. Za više stotina ljudi se utvrdilo da zapravo nisu stradali u Jasenovcu, već potpuno nevezano uz Hrvatsku primjerice u nekom njemačkom logoru ili njihova smrt nije povezana uz Drugi svjetski rat. Brojna svjedočanstva iz Yad Vashem jasno pokazuju da su preživjeli rat. Znači jedna uređena i dobro organizirana ustanova svjetskoga glasa jasno navodi da mnoge osobe nisu stradale u Jasenovcu, ali druga ustanova JUSP Jasenovac koju plaćaju Hrvati uporno tvrdi upravo suprotno pa se možemo zapitati što stvarno znači ono J u kratici. Javna ili Jugoslavenska?

Da pri traženju podataka ne treba ići na egzotična mjesta i izvore, pokazalo se dalje u dulje pripremanoj akciji prikupljanja podataka na temelju rodnih i smrtnih listova osoba iz Hrvatske. Naime, za mnoge navodne žrtve s mrežnog jasenovačkog popisa moguće je pronaći smrte listove iz kojih se jasno može vidjeti da su umrle dugo vremena nakon rata, neke od njih čak i tek prije nekoliko godina. Nadalje, za mnoge od njih nije niti potrebno tražiti smrte listove, dovoljno je već otici na javno dostupne popise umrlih na mrežnim stranicama različitih groblja da bi se našli potrebni podaci. Zanimljivo je i to da je vjerojatnost da su neke od navodnih jasenovačkih žrtava još uvijek žive vrlo velika. Tako je i pokazan javno dostupan videozapis s mrežne usluge YouTube na kojoj je moguće vidjeti navodnu dječju jasenovačku žrtvu Stojana Ražokraka kako u starosti govorio o svojem životu, o tome kako su ga odgojili, a očito ne i ubili Hrvati te kako su se brinuli za njega, pružili mu dom i odgoj te mu jasno rekli cijelu istinu o njegovu podrijetlu. Budući da bi svakoj državnoj instituciji trebali biti dostupni svi smrtni listovi, ne bi trebao biti problem sustavno ih provjeriti i usporediti mrežnim jasenovačkim popisom pa se može zaključiti ili da je država, tj. da su djelatnici državne institucije izrazito nesposobni ili izrazito nezainteresirani za rješavanje ove masovne prijevare – kao da nekome odgovara održavanje ovakvih laži i stvaranje stalne napetosti i označavanja Hrvata kao zločinaca

koje treba nemilosrdno ubijati kao što smo već iskusili tijekom srpske agresije u Domovinskom ratu.

Osim što podataka o lažnim žrtvama ima napretek svugdje oko nas, sam mrežni jasenovački popis također je pun anomalija koje je teško objasniti prirodnim procesima. Tako su, primjerice, godine rođenja s okruglim zavrsecima, recimo one djeljive s deset, bitno učestaliye od ostalih godina rođenja. To bi značilo da je svakih 10 godina u Austro-Ugarskoj bio pravi mali baby-boom, ili su ustaše jako pazili da odaberu baš žrtve određene starosti. Ili je možda netko besramno i bez ikakvih ozbiljnijih pokušaja zametanja tragova namještalo, zamudicavo te možda čak i izmišljao podatke o navodnim žrtvama? Možda treba podsjetiti na događaj od 29. veljače 2016. godine kad se na kratko na mrežnom jasenovačkom popisu pojavilo 719 dodatnih žrtava koje su relativno brzo uklonjene, ali su također sadržavale iste osobe s blagim promjenama podataka. Primjerice, žrtva logora Buchenwald Cezar Kabiljo, koji je dugo vremena bio i na mrežnom jasenovačkom popisu, tad se pojavio kao Cezara Kabiljo – znači kao žena.

Doduše, ne samo da se išlo izmišljati nove podatke, već se išlo umnažati postojeće pa su tako neke osobe jednostavno višestruko navedene na popisu s praktički nepromijenjenim podacima ili možda nekim razlikama u pisanju pojedinih imena i prezimena – sve opet samo da bi se povećao broj navodnih žrtava. Teško je povjerovati da su dječatnici javne ustanove toliko nesposobni da i sami ne mogu uvidjeti o čemu se radi. Pogreške nisu pojedinačne, znači nisu slučajne, a slabo je opravdanje ako su frizirani podaci samo naznanjem/ne-pažnjom preuzeti. Ispada da su najviši dometni ekipe koja kreira popis i njime upravlja kad se ime Fric promijeni u Fritz, a prezime Bäumel u Bäuml ili kad se Adolfu Rosenbergu valjda ne-počudno ime promijeni u pravovjerno Aleksandar-Aco.

Zaista, hoće li na jasenovački popis dospjeti crvenkapica i vuk?

Izgleda da je dovoljno samo prepisati i malo doraditi postojeće uglavnom

neverificirane podatke o pojedinim žrtvama koji zapravo možda uopće nisu žrtve iz Jasenovca. Daleko najbolji primjer za to bio je opisivanje slučaja Pavla Löwa koji je naveden dva puta pri čemu mu je drugi put prezime blago izmijenjeno u Läw, ali su svi ostali podaci isti. Osim očitoga umnažanja, glavni problem je taj što je Pavao Löw bio predratni nogometni reprezentativac, pobjegao je iz Jasenovca u partizane, a kasnije je i sam sudjelovao u popisivanju i kreiranju žrtava rata. Znači, sam popisivač je na mrežnom jaseno-

lih. Kako je jednom prilikom napisano, kriteriji za stavljanje na popis žrtava su takvi da se može očekivati da na popisu budu Crvenkapica i vuk.

Ako bi netko i rekao da je traženje smrtnih listova i sličnih informacija potencijalno teži posao, moguće je i na jednostavnije načine pronaći podatke o lažnim jasenovačkim žrtvama. Primjerice, virtualnom šetnjom po židovskom dijelu groblja na zagrebačkom Mirogoju moguće je pronaći dovoljno podataka na nadgrobnim spomenicima na temelju kojih se vidi da ima Židova

zapravo već dulje imaju nekakvu korist od jasenovačke masovne prevare. I zaista – ako se pogledaju ne tako davni povijesni događaji, jedan koji itekako upada u oči je suđenje Dinku Šakiću. Bez ulaska u širi priču oko cijelog slučaja, dovoljno je reći da su na sudu kao dokazi korišteni i materijali koje koristi JUSP Jasenovac i da se samo pokazala sva njihova međusobna oprečnost. Ukratko: ili presuda Dinku Šakiću ruši jasenovački popis, ili jasenovački popis ruši presudu Dinku Šakiću. Tragove djelovanja nekih od osoba koje su bile istaknute vezane za proces oko Dinka Šakića moguće je vidjeti i desetljećima unatrag kao što je bilo pokazano na slučaju pisanju optužnice po kojoj je Ante Pavelić bio kriv i za zločine u selu Cerju Jesenjskom, ali ako se bolje pogledaju podaci, opet se pronalaze mnoge proturječnosti, sumnje smrti i nevjerojatne priče.

Cak je i premijer današnje hrvatske Vlade bio na pogrebu navodne dječje jasenovačke žrtve Stanka Nicka. Ne radi se o komediji, već o pretvaranju stvarnosti u farsu. Odete nekome na pogreb, a nemate pojma da su ga ubili ustaše prije 70 godina u Jasenovcu.

Naposljeku, kao što je prikazano u nekoliko posljednjih članaka, izgleda da je komunistički savezni popis žrtava rata iz 1964. godine, koji služi kao glavni izvor za mrežni jasenovački popis, također korišten selektivno te da je u brojnim slučajevima čak i krivo navoden. Naime, za mnoge navodne žrtve na mrežnom jasenovačkom popisu za koje je savezni popis iz 1964. godine naveden kao jedini izvor je na inačici saveznog popisa javno dostupnoj na mrežnim stranicama Muzeja žrtava genocida u Beogradu moguće vidjeti da taj popis za njih zapravo uopće ne navodi da su stradale u Jasenovcu. Ako to nije očito lažiranje, što je onda? Totalna nesposobnost za posao kojim se bavite? U jednome tekstu nalazi se nehotice proročanski podnaslov Ninočka, odnosno se na jednu od prijevara u jasenovačkome popisu, ali može se primjeniti na sve prijevare. U kaosu samo naizgled nema pravilnosti.

Gledano u brojkama, trenutno su na mrežnim stranicama <http://croatiaredi-viva.com/> objavljeni podaci za preko 1.200 osoba koje se nalaze na mrež-

Premda zadnje promjene u jasenovačkome popisu nisu samo benigno larpurlartističke, bitno se mogu opisati kao pokušaj face lifting starca koji bi se rado pomladio. To je naravno nemoguća misija, a svi takvi pokušaji na kraju izgledaju groteskno. U slučaju novih promjena u jasenovačkome popisu, face lifting je, primjerice, već spomenuta promjena Branka i Miše Stupara u Branka-Mišu Stupara. Slične promjene su kod Smiljana Hanžeka koji je postao Smiljan-Braco Hanžek, a vrhunac svega je promjena kod Zvonimira Ranogajca koji je novim promjenama postao Zvonimir-Skretničar Ranogajec. Nikakvi Miše, Brace i Skretničari ne će uspjeti zaustaviti rušenje jasenovačkoga mita. Nikakvo prefarbavanje povijesnih laži ne će pomoći jer, kao što piše na zidu, 'DŽABA STE KREČILI'

vačkom popisu umnožen. Diskutabilni i neuvjerljivi su čak i podatci koji se odnose na rodbinu „nesumnjivo najboljeg poznavatelja“ događanja u logoru Jasenovac. Ako se nisu mogli ili htjeli provjeriti i znanstveno verificirati takvi podaci, što se može očekivati od osta-

koji su navodno ubijeni u Jasenovcu, a zapravo su umrli mnogo godina nakon rata te su uredno pokopani. Čovjek bi se zapitao kako su takve stvari moguće?

Ispada da bi odgovor trebalo tražiti u vladajućim strukturama koje možda

nom jasenovačkome popisu, a ne bi se tamo smjeli nalaziti. Ako bi se gledala sva imena iz svih tekstova i kontekst u kojem se spominju sve analizirane žrtve, broj onih za koje ne postoje znanstveni temelji da budu na jasenovačkom popisu doseže gotovo 3.000, a to već uvelike prelazi i najtolerantniju granicu moguće pogreške od 3 posto. Postotak pogreške kod Srba već je sada blizu te granice, a podatke o Srbima naročito onima izvan Hrvatske najteže je za provjeriti. Primjerice kod Židova koji su s obzirom na dostupnost podataka bolje provjereni taj postotak je već sada nekoliko puta veći.

Ukratko, u zadnjoj godini u kojoj se pokazivalo na mnoge nepravilnosti u mrežnome jasenovačkom popisu bilo je plodno i to između ostalog i zato što je teško skrivati takvu masovnu prevodu i ne ostaviti tragove lažiranja. Uz to je jedan od dodatnih razloga i komunistička nesposobnost i bahatost u kojoj su vjerojatno mislili da ne će biti potrebe previše se truditi oko manipulacija. Možda je trenutno veći problem što vladajućim strukturama, kako se čini, odgovara da ova jasenovačka prevara opstaje na životu, ali prije ili poslije će svi uključeni u nju biti zapamćeni u povijesti kao branitelji laži. Uskrs im je bio prilika za novi početak. Međutim, na temelju nedavno opaženih događaja, ta prilika je nepovratno propuštena.

Nove promjene u utorak 25. travnja 2017.

Naime, u utorak 25. travnja 2017. godine ponovno je u kratkom vremenskom razmaku došlo da brojnih promjena u jasenovačkom popisu. Strogo gledano, za 89 zapisa o osobama iz prethodne inačice podaci su mijenjani i uklonjeni, a u novoj inačici mrežnoga popisa postoji 92 zapisa o osobama u promijenjenom obliku što pojednostavljeni znači da je ukupni broj navodnih žrtava porastao za 3. Nešto više detalja o ovim promjenama slijedi u nastavku teksta.

Koliko je znanje o žrtvama, vidi se na primjeru **Mile Boškovića**. Nije jasno koje mu je pravo ime, Milo ili Miladin, a prema najnovijim promjenama u jasenovačkom popisu, Bošković više nije iz okolice Nikšića, već iz osamde-

setak kilometara udaljenog sela između Bara i Cetinja. Bošković je neosporno stradao u Jasenovcu i to 1944. godine. Bio je jedan od vođa tajne komunističke organizacije u logoru Jasenovac koja je planirala oružanu pobunu i preuzimanje logora. Plan je otkriven i komunistički urotnici su smaknuti. Zanimljivo je da su logoru smrti logoraši imali vremena, volje i mogućnosti organizirati oružano preuzimanje logora. U drugim logorima smrti takvi pokušaji nisu poznati pa čak niti u srpskim logorima, primjerice u Banjici ili Sajmištu. Možda su tamo logoraši bili uglavnom mrtvi-hladni nakon kratke vožnje beogradskim ulicama u dušegupki. Nitko nema što Srbin imade. To je prepoznala i njemačka vojna uprava pa je, primjerice, splitske Židove radije slala na duži put u Beograd u sigurne ruke svojih srpskih saveznika nego u zloglasni Jasenovac. Tu je možda dobro opet podsjetiti na **Tinu Morpurgo**, hrvatsku slikaricu iz Splita za koju se pouzdano zna da je stradala u Banjici, ali je se i dalje lažno navodi kao žrtvu Jasenovca.

Nakon novih promjena, osam je potpuno novih žrtava. Svi su iz Crne Gore i Boke Kotorske. Zemljopisno su raspoređeni od obale pa do Durmitora na sjeveru. Kao što je i najavljen u tekstu

Nova jasenovačka paradigma, sve ove nove žrtve haraćenja ustaša po Crnoj Gori i Boki Kotorskoj imaju isti izvor podataka. Radi se o nekakvoj Spomenici crnogorskim antifašistima iz 2001. godine koja se donedavno nije spominjala kao izvor što se može provjeriti i na internetskim arhivama mrežnih stranica. Spomenica je ograničena na razdoblje 1941.-1945. pa u nju nisu uključeni crnogorski antifašisti iz razdoblja 1991.-1995. kad su „oslobađali“ Dubrovnik i Konavle od ustaša. Nakon Bokelja i Crnogoraca, najveća promjena je kod navodnih žrtava iz Srijema. Većina promjena temelji se na uratku **Miloša Lukića - Putevima slobode; Naselja opštine Beočin u ratu i revoluciji iz 1987. godine**. Promjene podataka kod navodnih jasenovačkih žrtava iz Križevaca i okolice su na temelju kratkog pregleda **Rade Milosavljevića - Križevci u NOB i revoluciji iz 1982.** a primjerice navodne žrtve iz Okučana na temelju podataka

SUBNOR-a iz Bosanske Gradiške. U ovoj sferi i dalje puše jugo. Nekih dosadašnjih navodnih žrtava naizgled više nema u popisu, ali radi se samo o taktičkim promjenama jer maknuti su samo dvojnici, a ostali su upitni. Primjerice, nestala je navodna Sarajka Ljubica Đurić bez imena otca i godine rođenja. Ljubica se inače nalazila na jasenovačkome popisu na temelju podataka iz uratka **Radovana Trivunčića i Ane Požar** pod bombastičnim naslovom *Riječi koje nisu zaklani 4*, u izdanju Spomen-područja Jasenovac iz 1983. Ljubica je maknuta, bar na jedno vrijeme, ali ostala je njezina dvojnica Ljuba Đurić (1902., otac Vladimir*, alternativno u napomenama Vladislav) i njen „blizanac“ Ljubo Đurić (1902.* alternativno ime Ljuba, otac Vladislav, alternativno u napomenama Vladislav).

Novim promjenama **Vukica Lichenstein** tj. Licherstein maknuta je s popisa, a njena dvojnica **Bukica Lichenstein-Baruch** je ostala s nešto malo modificiranim podatcima u napomenama. U napomenama je osim alternativnog prezimena Lihništajn dodano i Licherstein, a vidljivi su i spomenuti alternativni oblici imena Vukica/Bukica. Sva te promjene i nekoliko u detaljima različitim prezimena temelje se na komunističkome popisu iz 1964. godine (SZSJ64) i na izjavi iz 2009. godine. U digitalnom arhivu Yad Vashemu se na upit za Bukicu Lichtenstein može naći 5 zapisa. Sve su vrlo sličnih godina, ali u dva slučaja se radi o ženama iz Poljske i Makedonije. Njihova sudska nije povezana s Hrvatskom. Ostala tri zapisa su međusobno povezana. U jednom se spominje deportacija Bukice Lihtenštajn (1895.) koja je živjela u Banjoj Luci u Staru Gradišku i to se

bazira na dokumentima iz bivše Jugoslavije. U druga dva zapisa navodi se da je Bukica Barukh (1894.) iz Travniku umrla u Đakovu. Taj podatak bazira se na iskazu Aria Shterna, istraživača i člana iste židovske općine kao Bukica Barukh. Prema trećem zapisu, Bukica Baruh stara 50 godina umrla je od tifusa u logoru Đakovo 1941./42. Znači da postoje vrlo relevantni dokazi da nije stradala u Jasenovcu. Za **Leopolda Deutscha** ima 5 zapisa u Yad Vashemu. Tri su od rođakinja Zore Israel i jedan iz srpskog *Spiska žrtava rata* prema kojima je stradao u Jasenovcu. Međutim, prema jednome zapisu, Leopold Deutsch je deportiran iz Iloka 21. srpnja 1942. godine. Cijeli taj slučaj deportacije iz Iloka vrlo je intrigantan i on će biti obrađen u posebnom radu. **Avram Demajo** (1905., otac Menahem) iz Beograda navodno je poginuo u proboju 1945. godine. Jedan od izvora navedenih u jasenovačkom popisu je SUBNOR iz Visokoga. Kao novi izvor navodi se *Na ratištima i stratištima: Prosvjetni radnici poginuli u narodnooslobodilačkoj borbi 1941-1945*, knjiga I u izdanju Društva za izučavanje naprednoga **učiteljstva** Jugoslavije, izdano u Beogradu 1985. godine. U Yad Vashemu nema iskaza rodbine ili židovskih organizacija o Avramu Demaju, već samo jedan zapis iz srpskog *Spiska žrtava rata* prema kojem je Avram Demajo (1905.) iz Visokog kod Sarajeva, po zanimanju učitelj, stradao u rujnu 1941. godine u neimenovanome logoru. Drugi zapis je podatak da je Avram Demajo 1942. godine u Staroj Gradiški primio paket od židovske općine. U tzv. Indeksu paketarnice pod rednim brojem 578. nalazi se Avram Demajo, otac Menahem koji je primio paket 1944. godine.¹ Ovaj zapis se temelji na dokumentu objavljenome za vrijeme komunističkoga režima i čiju autentičnost tek treba utvrditi. Kao što se može zaključiti prema navedenome, nije jasno je li Avram Demajo stradao na početku ili na kraju rata, a može se sumnjati da je uopće stradao. Kako u Yad Vas-

¹ Nepotpuni spisak zatočenika sabirnog logora Jasenovac III prema indeksu paketarnice iz 1944., Zrenjanin, 1966.

Neka imena maknuta, ali ostali dvojnici

Nekih dosadašnjih navodnih žrtava naizgled više nema u popisu, ali radi se samo o taktičkim promjenama jer maknuti su samo dvojnici, a ostali su upitni. Primjerice, nestala je navodna Sarajka Ljubica Đurić bez imena oca i godine rođenja. Ljubica se inače nalazila na jasenovačkome popisu na temelju podataka iz uratka Radovana Trivunčića i Ane Požar pod bombastičnim naslovom *Riječi koje nisu zaklani 4*, u izdanju Spomen-područja Jasenovac iz 1983. Ljubica je maknuta, bar na jedno vrijeme, ali ostala je njezina dvojnica Ljuba Đurić (1902., otac Vladimir*, alternativno u napomenama Vladislav) i njen „blizanac“ Ljubo Đurić (1902.* alternativno ime Ljuba, otac Vladislav, alternativno u napomenama Vladislav)

hemu nema potvrde od rodbine ili neke židovske organizacije, trebalo bi tek utvrditi radi li se uopće o stvarnoj osobi. Kod braće Vilima i Armina Lichtenenthala dodan je novi izvor izjave iz 2017. godine, ali ostali su stari alternativni podatci preuzeti iz srpskih izvora kao primjerice da se otac ne zove Mavro već Marko. Treba navestiti da u napomenama kod Vilima piše da je stradao na Papuku, a kod Armina da je stradao u kolovozu 1941. godine u Gospiću, a alternativno da je stradao u rujnu 1941. godine u Jasenovcu, tj. da je spaljen u ciglani 1943. godine. Znači da se radi o nagadanju. U Yad Vashemu zapis je temeljen na istraživanja Anite Goldshmit prema kojima je Vilhelm Lichtenthal (1909.) iz Osijeka (Esseg), otac Mavro, deportiran u logor u lipnju 1941. godine. Ne navodi se ime logora, ali deportiran je prije nego što su otvoreni logori u Jasenovcu i Staroj Gradiški. Prema drugom zapisu, Vilim Lichtenthal zabilježen je kao krojač u Jasenovcu 1942.-1943. Prema jednoj listi stradalih osječkih Židova, stradao je 1942. godine, ali ne navodi se mjesto smrti. Prema drugoj listi stradalih osječkih Židova, Vili Lichtenthal stradao je u Jasenovcu 1941. godine. Znači opet ima puno nagadanja. Vilimov brat **Armin Lichtenthal** je prema listi stradalih osječkih Židova stradao 1942. godine, ali ne navodi se mjesto smrti. Prema već spomenutoj istraživačici Anite Goldshmit, on je ubijen, ali ne navodi se mjesto smrti. Prema listi osječkih Židova glede njihove sudsbine

i štete na njihovoj imovini do 1945. godine, Armin Lichtenthal je bio u Staroj Gradiški i Jasenovcu, a kao mjesto smrti navodi se logor Feričanci. Feričanci su bili poljoprivredno dobro na koje su upućivani zatočenici iz Jasenovca i nalazi se podno Papuka. Gore je naveden podatak iz napomena jasenovačkoga popisa prema kojem je i Vilim Lichtenthal stradao na Papuku. To bi moglo značiti da su oba brata Lichtenthal stradali kod Feričanaca, a ne u Jasenovcu. Osim ako se ne računa da je cijela Hrvatska Jasenovac. Prema zadnje promjene u jasenovačkome popisu nisu samo benigno larpurlartističke, bitno se mogu opisati kao pokušaj *face lifting* starca nezadovoljnog svojim sadašnjim izgledom koji bi se rado pomladio za tridesetak godina i bar mentalno vratio u davno prohujalo vrijeme. To je naravno nemoguća misija, a svi takvi pokušaji na kraju izgledaju groteskno. U slučaju novih promjena u jasenovačkome popisu *face lifting* je primjerice već spomenuta promjena Branka i Miše Stupara u **Branka-Mišu Stupara**. Slične promjene su kod Smiljana Hanžeka koji je postao **Smiljan-Braco Hanžek**, a vrhunac svega je promjena kod Zvonimira Ranogajca koji je novim promjenama postao **Zvonimir-Skretničar Ranogajec**. Nikakvi Miše, Brace i Skretničari ne će uspjeti zaustaviti rušenje jasenovačkog mita. Nikakvo prefarbavanje povjesnih laži ne će pomoći jer, kao što piše na zidu, „**DŽABA STE KREČILI**“.

